

Slovotvorný rozbor a stavba slova

Tvoření slov zkoumá, jakými postupy a způsoby vznikají na základě již existujících slov **nová slova**. Postup, jímž se slova odvozují, se po formální stránce podobá tvoření tvarů téhož slova. V obou případech se připojují k základové složce slova části, morfémy, které ji blíže určují. Podstata těchto dvou postupů je však různá: odvozováním získáváme slova nová, která mívají obvykle i jinou gramatickou strukturu, ohýbáním získáváme pouze různé tvary téhož slova:

STAVBA SLOVA	TVOŘENÍ SLOV
ryb - a	ryb - ka
ryb - y	ryb - ička
ryb - ě	ryb - ář
ryb - u	ryb - ník

Terminologie:

Stavba slova: kořen, předpona, kořen, přípona koncovka

Slovotvorný rozbor:

odvozené slovo → základové slovo → odvozovací základ → slovotvorný základ → slovotvorný formant (předpona, přípona, koncovka)

Úkol:

Proveďte slovotvorný rozbor a stavbu slova u následujících slov:

prodavačka, lepidlo, vepřín, řidič, hluchota, schůdeček

a) Slovotvorný rozbor:

Slovo odvozené	Slovo základové	Odvozovací základ	Slovotvorný základ	Slovotvorný formant
prodavačka	prodavač	prodavač-	prodavač-	-ka
lepidlo	lepit	lepi-	lepi-	-dlo
vepřín	vepř	vepř-	vepř-	-ín
řidič	řídít	řídi-	ředi-	-tel (í-e)
hluchota	hluchý	hluch-	hluch-	-ota
schůdeček	schůdek	schůdek-	schůdeč-	-ek (k-č)

b) Stavba slova

pro – **da** – va – č – k – a

řid – i – č

lep – i – dl – o

hluch – ot – a

vepř – ín

s – **chůd** – eč – ek